Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

Aan de leden van de gemeenteraad van Leeuwarden

Onderwerp Tijdelijke Noodopvang vluchtelingen in WTC
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2021-058048
Dienst Fysiek Domein
Sector
Contact Martine Diephuis 01458
Bijlagen
Datum 27 september 2021

Geachte leden van de gemeenteraad

Met deze brief informeren wij u dat wij een formeel verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) hebben ontvangen om een deel van het WTC Expo, specifiek de Friezenhal, in Leeuwarden in te richten als noodopvanglocatie voor asielzoekers. In eerste instantie gaat het om een periode van een half jaar met maximaal verlenging van twee keer drie maanden.

Wij hebben op 28 september 2021 besloten in te stemmen met dit verzoek en voorbereidingen te treffen voor de realisatie van de tijdelijke noodopvang en daartoe een bestuursovereenkomst met het COA aan te gaan waarin o.a. is vastgelegd dat het gaat:

- om een tijdelijke voorziening;
- om maximaal 600 personen;
- om een periode van een halfjaar met de mogelijkheid van een verlening van twee keer drie maanden;
- om een inspanningsverplichting tot het plaatsen van een evenwichtige populatie;
- de rol- en taakverdeling van COA, gemeente en andere betrokkenen; partijen inzake de leefbaarheid en veiligheid in en rondom de noodopvang;
- om afspraken over maatregelen ten aanzien van COVID19.

De bevoegdheid om te besluiten over het verzoek en de bestuursovereenkomst vast te stellen ligt bij het college van B&W. Dit neemt echter niet weg dat wij graag met u in gesprek gaan over deze ontwikkeling. Met het presidium is afgestemd dat deze bespreking op 4 oktober 2021 zal plaatsvinden. De definitieve bestuursovereenkomst wordt in de weken daarna vastgesteld.

Aanleiding
Het COA ziet zich genoodzaakt de opvangcapaciteit van asielzoekers om meerdere redenen te verhogen. Er is sprake van een hogere instroom van eerste asielaanvragen. Ook worden niet alle asielaanvragen binnen de vastgestelde termijnen afgehandeld, waardoor mensen in afwachting van een besluit langer in de opvang blijven. Daarnaast verblijven statushouders langer op COA-locaties omdat zij niet direct kunnen uitstromen vanwege krapte op de woningmarkt. Daarom is het COA op zoek naar nieuwe tijdelijke locaties voor de noodopvang.

Het COA heeft inmiddels overeenstemming bereikt met het WTC over de noodopvang van maximaal 600 personen. Deze personen komen overigens niet in een keer naar Leeuwarden, maar stromen geleidelijk in vanaf eind oktober 2021.

Aard van de voorzieningen
De voorzieningen in een noodopvang beperken zich vooral tot slaapplaatsen, sanitaire voorzieningen, maaltijden en de nodige (medische en psychische) begeleiding.
Er zijn (beperkte) mogelijkheden voor recreatie die ervoor moeten zorgen dat de bewoners ondanks hun situatie in beweging blijven. De visie van het COA luidt: een mens in beweging kan beter omgaan met zijn omstandigheden; stilstand is achteruitgang.

Om voldoende aanbod voor de nieuwe bewoners van Leeuwarden te genereren zal er actief samenwerking worden gezocht met de vrijwilligersorganisaties, sociale wijkteams, sociale basis en buurtsport en cultuurcoaches. Samen verkennen we op welke wijze zij in aanbod kunnen voorzien op het gebied van sport, spel en cultuur. Dit in aanvulling op hetgeen door het COA wordt aangeboden. Ook maken we gebruik van de kennis en ervaring van AZC Burgum en onze eerdere ervaringen met noodopvang van asielzoekers in Leeuwarden.

Onderwijs
Alle kinderen van 5 tot 17 jaar die in Nederland verblijven, zijn leerplichtig. Voor kinderen van asielzoekers geldt daarom dat ze zo snel mogelijk - in ieder geval binnen 3 maanden - moeten deelnemen aan het onderwijs. De gemeente Leeuwarden spreekt met het COA en het LOWAN (Landelijke Ondersteuning Onderwijs Nieuwkomers) over het verzorgen van onderwijs voor (leerplichtige) kinderen die worden opgevangen in Leeuwarden. Voor de huisvestingskosten die nodig zijn voor het geven van onderwijs krijgt de gemeente compensatie vanuit het Rijk. Voor het geven van het onderwijs zelf wordt de betreffende onderwijsinstelling gecompenseerd. Voor kinderen ouder dan 12 jaar kan het ISK voorzien in de onderwijsbehoefte. Wij hebben hierover contact met de taalschool.

Covid-19
De bewoners van de noodopvang zijn allemaal gecheckt, geregistreerd en getest op Covid-19 in het aanmeldcentrum Ter Apel of Budel. De zogenoemde “Veilige Landers” krijgen geen plaats in het WTC, deze verblijven in Ter Apel.

Omgeving
De zorg voor de orde en veiligheid in het WTC Expo en de directe omgeving van de hal, ligt primair bij het COA.

Net als in 2015 en 2016 zal ook nu een omgevingsoverleg worden geïnitieerd. In dat overleg zitten vertegenwoordigers van de omliggende wijken en bedrijven, het COA, de wijkagent, Handhaving en gemeente Leeuwarden (Sociaal en Veiligheidsdomein). Het doel van het omgevingsoverleg is om de openbare orde en veiligheid te bewaken en incidenten te voorkomen.

De bouwwerkzaamheden in verband met het stadion hebben geen invloed op de huisvesting van de noodopvang.

Financiering activiteiten en extra (veiligheids)maatregelen
Uitgangspunt van de rijksoverheid is dat de komst van een noodopvang kostenneutraal is voor de ontvangende gemeente.
Gemeenten krijgen daarom op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra een vergoeding per vluchteling, plus aanvullende vergoedingen voor onderwijs, opstartkosten, etc.

Informatie voor omwonenden en bedrijven
De omwonenden en omliggende bedrijven en organisaties van het WTC Expo hebben vanochtend al een uitnodiging ontvangen voor een inloopbijeenkomst georganiseerd in het WTC hotel op 30 september tussen 20.00 en 21.30 uur. Hierbij zijn in ieder geval aanwezig het COA, de gemeente en de politie. Bij die bijeenkomst bent u van harte welkom.
In de periode dat het COA de noodopvang inricht wordt u uitgenodigd voor een rondleiding.

Op de gemeentewebsite komt een aparte pagina met informatie over de noodopvang.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaan graag met u in gesprek op 4 oktober.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris,

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*